

దూ రం

శ్రీ ఇచ్చాపురపు రామచంద్రం

జీవితం మాస్టారి లాటిది.

సంఘటనలు - పాతాలే.

ఒక్కొక్క అనుభవమూ నీలిన్, నిజాన్ గ్రహింపుకు తెస్తుంది. సునిశితమయిన మనిషయితే అనుభవాల ఆస్తితో జీవితాన్ని సునంపన్నం చేసుకోగలడు.

ఒక్కొక్క సంఘటన మరీను!

మనిషిని కదిలించి - అతని అహాన్ని అజ్ఞానాన్ని కుదిపి వదులుతుంది.

... ..

కుషన్ సీటుమీద కులాసాగా కూర్చుని - నిలాసంగా తలను వెనుక కాన్చి కారు వేగాన్ని ఆనందంగా అనుభవిస్తూ - జరజబోయే కార్యక్రమానికి మెదడులో రిహాస్యల్ వేసుకుంటున్నాడు ప్రభాకరం-లెక్కరర్.

అతను - వెనుక సీటులో కూర్చుంటే -

కారు నడుపుతున్నాడు శేఖరం-ఓ వల్లిక్ కన్సర్న్లో ఆఫీసరు.

కారు - స్లో డెత్తూ - ఆగింది.

కళ్లు చిట్టింటి చూశాడు ప్రభాకరం. శేఖరం-కారు దిగి...

ఆశ్చర్యపోయాడు ప్రభాకరం. శేఖరం పారపాటు పడలేదు

కద? హఠాత్తుగా మతి భ్రమించలేదుకద?

శేఖరం - ఆ మాసిన బట్టల మనిషికి నమస్కరించాడు

కుశల ప్రశ్నలు వేశాడు. అంతటితో ఆగలేదు. ఆతని చేయి పటు

కుని ఎంతో ఆదరంగా గౌరవంగా - స్వయంగా కారెక్కించి

పక్కన కూర్చోబెట్టుకున్నాడు.

కారు కదిలింది.

ప్రభాకరానికి మెదడు పనిచేయడం మానేసింది.

శేఖరం ఆషామాషి ఆఫీసరు కాదు. అంత గొప్పవాడి దగ్గర పనివాడిగా ఉండేందుకు కూడా అర్హత లేదీ మాసిపోయిన మనిషికి. అటువంటి వాణ్ణి శేఖరం కారే కాకుండా నెత్తికూడా ఎక్కించు కుంటున్నాడు!

“సుశీలకు పెళ్లి చేశారా మాస్టారూ?”

“చేశాను బాబూ...”

“అల్లుడేం చేస్తున్నాడు?”

“ఎలిమెంటరీ స్కూలు టీచరు...”

“ప్రసాదేం చేస్తున్నాడు?”

“వాడిదే సమస్యగా ఉండిపోయింది నాయనా! బి. కామ్. పాస్టె రెండేళ్లయింది. ఇంతవరకూ ఉద్యోగం లేదు. ఏదో - వాడి కాళ్లమీద వాడు నిలబడగలిగితే అదే పదివేలు. రేపిక్కడ ఏదో ఇంటర్వ్యూ ఉందంటే వాడితోపాటు నేనూ వచ్చాను. బాబూ! నువ్వేం చేస్తున్నావ్?”

“అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ గా ఆపాయింట్ అయ్యాను. రెండు వేల పైచిలుకే అందుతుంది నెలకి...”

“చాలా సంతోషం నాయనా! వృద్ధిలోకి వచ్చావు. ఇప్పుడు నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది...మా అబ్బాయే గొప్పవాడైనంత...” ఆనందం ఆపుకోలేక - తడబడ్డాడు.

“ప్రసాదుకి ఉద్యోగం యిప్పించే పూచీ నాది. మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి. రేపు జరజబోయే ఇంటర్వ్యూకి సెలక్టింగ్ ఆఫీసర్ ని వేనే!-”

ఈ సంభాషణ వింటున్న ప్రభాకరం గుండెల్లో బండరాయే పడింది. ఐతే - మరుక్షణం అతను తేరుకున్నాడు. ఇంతాచేస్తే యితను బడిపంతులన్నమాట! వాటమూ అదీ చెబుతూనే ఉంది. ఈ మాస్టరు - శేఖరానికి అ ఆ లో, ఇ ఈ లో చెప్పి ఉంటాడు. అఆ ఇఈలకే అంత విలువైతే తను చెప్పిన పర్ఫెక్ట్ కాంపిటిషన్, మానోపలీల నిలువెంత? మాస్టర్ని కారెక్కించుకుంటే - లెక్కరర్ నెక్కడెక్కించుకోవాలి? అఆ ఇఈలు దిద్దించిన ఒకటో తరగతి మాస్టర్నే మరచిపోలేని శేఖరం - ఐదేళ్ల కిందట డిగ్రీ క్లాసులు తీసుకున్న తననెంత గుర్తుపెట్టుకుంటాడు?

ఊహలలో తేలిపోతున్నాడు ప్రభాకరం.

తనంటే అమిత గౌరవం కనుకనే హాయిగా హుందాగా వెనక సీటు ఏర్పాటు చేశాడు - శేఖరం. అతనికి నిశ్చయంగా తెలుసు ఎవరి నెంత గౌరవించాలో. బడి పంతుల్ని, లెక్కరర్ని ఒక్కచోటే కూర్చోపెడితే - గాడిదనీ గుర్రాన్ని ఒకేకొయ్యకి కట్టినట్లుండదూ? అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ కనుకనే శేఖరం అనుగుణంగా ప్రవర్తించాడు. ఇప్పుడు-మాస్టరుకి చేసిన వాగ్దానం మాత్రం? ఏదో యాధా లాపంగా అన్నమాటే తప్ప నిజంగా ఉద్యోగం యిస్తాడా ఏం? మాట వరసకని ఉంటాడంటే. ఆఫీసర్లది అదో టెక్నిక్. సాధారణంగా

మాటలలో ఎవరినీ నొప్పించరు. క్రియ విషయం వచ్చేసరికి—ఉండనే ఉంది బ్రహ్మాస్త్రం - సారీ!

ముసీలాయన శేఖరం మాటలు నిజమే అనుకొని పొంగిపోతున్నట్లుంది - పూర్ ఫెలో!

నవ్వుకున్నాడు ప్రభాకరం.

ఒక్కసారి జిప్ బ్యాగ్ తడిమి చూశాడు.

బ్యాగ్ లో బ్లాక్ డాగ్ సురక్షితంగానే ఉంది. హోటల్లో డిన్నరు సిద్ధంగా ఉంటుంది. ఇంక ఉద్యోగం రాకేం చేస్తుంది తన తమ్ముడికి? మరొక విషయం. తను మాస్టారిలా బయటపడిపోలేదు. అంతా చాలా డిప్లొమాటిక్ గా ఏర్పాటు చేశాడు. డిన్నర్ కలసి తీసుకుందుకు శేఖరాన్ని అంగీకరింప జేశాడు. సమయమూ సందర్భమూ చూసి తప్ప మనసులో మాట బయటపెట్టాడు. అదీ - ఏ మూడో రౌండులోనో! అటువంటప్పుడు లేదనగలిగే శక్తి ఎవరికుంటుంది?

కారు-శేఖరం యింటిముం దాగింది.

“మీరు - డ్రాయింగ్ రూంలో కూర్చుని విశ్రాంతి తీసుకుంటూండండి” అని ప్రభాకరానికి చెప్పి - మాస్టారి లోపలికి తీసుకు వెళ్లాడు శేఖరం.

అరగంట తరవాత - ఒక్కడే వచ్చాడు. స్నానం చేసి బట్టలు మార్చుకున్నాడు. డిన్నర్ డ్రెస్. మళ్ళీ పక్క గదిలోకి వెళ్లాడు.

“నన్ను క్షమించాలి మాస్టారూ! వారు మా లెక్చరర్. ఈ రాత్రి ఆయన ఆతిథ్యం స్వీకరిస్తానని వాగ్దానం చేశాను. అందుచేత మీతో కలసి భోజనం చేసే అదృష్టం రేపటి వరకూ వాయిదాపడింది. అరగంటలో వచ్చేస్తాను. ఈలోగా ప్రసాద్ ని తీసుకువస్తాడు డ్రాయివర్. క్షమిస్తారు కదూ!”

“ఎంతమాట! వెళ్లిరా బాబూ.”

ప్రభాకరం నవ్వుకున్నాడు. అరగంట కాదు. ఆరు గంటలు. బ్లాక్ డాగ్ అంటే తమాషాలు కాదు. అది సేవించాక మాస్టారూ గుర్తుండడు, మనిషి గుర్తుండడు. అంత మత్తూ మైకమూ. ప్రభాకరం - శేఖరంలో కలిసి కారెక్కాడు. కారెక్కాక - బ్యాగ్ ఉందో లేదో మళ్ళీ జాగ్రత్తగా చూసుకున్నాడు. ఔను. అది-విదేశీ సరుకు. చాలా శ్రమపడి-ఎక్కువ డబ్బుపెడితే తప్ప దొరకలేదు.

రిజర్వ్ చేయబడిన రూములోకి తీసుకువెళ్లాడు శేఖరాన్ని. ఖరీదయిన హోటల్ లో - కళ ఉట్టిపడుతూందా గది. కాలికి గిలి గింతలు పెట్టే కార్పెట్. కిటికీ దగ్గర చక్కని టేబులు. దానిమీద తళతళలాడుతున్న ప్లేట్లలో ఆహారపదార్థాలు. రంగురంగుల గ్లాసులు పానీయాలతో రంజిల్లా అని ఎదురుచూస్తున్నాయి. ఒక్క మాటలో ఆ గది పరిసరాలూ అట్టహాసంగా ఉన్నాయి. బ్లాక్ డాగ్ నోరు తెరిచి

BOOK PRINTING IN INDIA

WITH SPECIAL REFERENCE TO THE CONTRIBUTION OF EUROPEAN SCHOLARS TO TELUGU (1746 - 1857)

DR. J. MANGAMMA

BANGOREY BOOKS NELLORE - A.P. 1975

తెలుగులో మొట్టమొదటి అరడజన్ పుస్తకాలు ఆచ్చయింది ఆంధ్రదేశంలో కాదు, భారతదేశంలోనూ కాదు, జర్మనీలోని హలే పట్టణంలో, 1946-7 సంవత్సరంలో! నాటినుంచి నెమ్మదిగా

తెలుగు ముద్రణలు పుంజుకున్న తీరుతెన్నులు- నిఘంటువులు, వ్యాకరణాలు, తదితర గ్రంథాలు పుంఖానుపుంఖాలుగా అవతరించిన కథా కమామీషులు-

తెలుగు సారస్వతపు పునరుజ్జీవన వికాసాన్ని చారిత్రక పరిణామాన్ని ఆమూల్యగంగా సచిత్రకంగా అనర్హంగా వివరించే ఆంగ్ల గ్రంథం.

రచన: డాక్టర్ జె. మంగమ్మ

ప్రచురణ: బంగారె.

340 పేజీలు, 28 ఫోటోలు.

వెల: మేలుప్రతి 75 రు. సాదాప్రతి 60 రు

ప్రతులకు:—

బంగారె,

సీనియర్ రీసర్చి అఫీసర్,

సి. పి. డ్రాస్ ప్రాజెక్ట్,

తెలుగు డిపార్ట్ మెంట్, ఎన్. వి. యూనివర్సిటీ,

తిరువతి. 517502.

సీసాలించి గొంతులలోకి ఉరికింది. బసు - అనందంలో కరిగి పోతోంది.

“చిర్చి-” అన్నాడు ప్రభాకరం- నవ్వుతూ,

“ఒక్క మాట-”

“ఏమిటి?”

“ఈ పార్టీ మీరెందుకు ఏర్పాటు చేసినట్లు?” అడిగాడు శేఖరం.

త్రుళ్ళిపడ్డాడు ప్రభాకరం. అంతలోనే సర్దుకుని- “ఏమీలేదు, ఊరికినే...” అన్నాడు.

“చెప్పండి-” మళ్ళీ అడిగాడు శేఖరం - సూటిగా చూస్తూ. గదిలో ఓమూల - అంతవరకూ కనిపించకుండా కూర్చున్న గోందరావ్-ప్రభాకరం తమ్ముడు నియమపడ్డాడు.

ప్రభాకరం నోరు విప్పలేకపోయాడు.

ఈసారి శేఖరం నవ్వాడు. “క్షమించండి. ఇదంతా చాలా వ్యక్తం-” ప్రభాకరం మానం దాల్చాడు. తన ప్రణాళిక యిలా తా మారు అయిందేమిటి? బ్లాక్ డాగ్ ... తందూరి చికెన్ ... ఇవేవీ శేఖరాన్ని ప్రలోభపెట్టలేకపోతే...

“రేపటి ఉద్యోగం కోసమేదే...సారీ...నేనేమీ చెయ్యలేను.”

“శేఖరం!-”

“మీరు మీ మనసులో మాట ముందే చెబితే...యీ అనవసర ప్రయత్నం, ఖర్చూ ఉండేవి కావు-”

“అంటే?” తెల్లబోతూ అడిగాడు ప్రభాకరం.

“మీ క్యాండిడేట్ కి నేను ఉద్యోగం యివ్వలేను-”

“ఎందుకని?”

“నిజంగా మీకు తెలియదా? మీముందేకదా నేను నాగ్దానం చేశాను మా మాస్టారికి?”

“నేను నీ మాస్టారినే!” నవ్వుబోయాడు ప్రభాకరం.

“కాదు-” కచ్చితమైన స్వరంతో అన్నాడు శేఖరం- “మీరు- లెక్చరర్!”

“లెక్చరర్- మాస్టారికంటే ఎక్కువేకదా?”

“ఎలా?”

“ఆయన నీకు అలలు చెబితే- నేను అంతకంటే పెద్ద విషయాలే చెప్పానుకదా?”

“ఔను. కాని- అలలే లేకపోతే?” ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు శేఖరం.

ప్రభాకరం తెల్లమొహం వేశాడు.

“మాస్టారు నా విద్యకి పునాదులు వేస్తే- మీరు అంతస్తులు కట్టారు. మాస్టారు చెప్పినవి పాఠాలు. మీవి లెక్చర్స్. ఆయన పాఠాలు మనసుకి పట్టేవి. మీ లెక్చర్స్- చెవులలో...”

“అంటే...నా లెక్చర్స్...?”

“ఉహూ. నా ఉద్దేశం అది కాదు. కాని- ఒక్కతేడాచూడండి. ఆయన నేనెవరినో నా హోదా ఏమిటో తెలుసుకోకుండానే సహజమైన ధోరణిలో ఆప్యాయత వాత్సల్యమూ కురిపించారు. మీరు- నామీద పెద్ద ప్రణాళిక వెయ్యబోయారు. తేడా లేదా?”

అతనేమీ అనలేకపోయాడు.

“నిజానికి మీరు చనువు తీసుకుని సూటిగా వ్యవహారం గురించి అడిగితే నేను చాలా సంతోషించేవాడిని. ప్రయత్నించేవాడిని. కాని- మీరు మీ ప్రవర్తనతో నన్ను చాలా దూరంచేసి...”

ప్రభాకరం పశ్చాత్తాప పడుతున్నాడు.

“బెటర్ లక్ నెక్స్ట్ టైమ్.” గదిలోంచి నడుస్తున్న శేఖరాన్ని వారించడానికయినా నైతిక బలం చాలలేదు ప్రభాకరానికి. అ ఆ ఇ ఈ లు చెబుతున్న మాస్టారే కళ్ళముందు మెదులుతూంటే భరించలేనట్లు గొంతులో వొంపుకున్నాడు.

